

szolgáltatást tervez: SPINES (*Science and Technology Policies Information Exchange System = Információk cseréjének rendszere a természet- és műszaki tudományok tudománypolitikai irodalmára vonatkozóan*) néven. A rendszer az együttműködő országok részvétele alapján fog működni előreláthatólag 1976-tól.

/BHATIA, M.: *Indian serial publications relating to science and technology policy. = Annals of Library Science and Documentation*, 22. köt. 2. sz. 1975. p. 73–77./

(Kondor Imréné)

Új kiadványok

Az USA Szövetségi Energiaügyi Hivatalának új lapja a *Monthly Energy Review* híreket és adatokat tartalmaz a

nagyobb energiaforrásokról, kőolajkról és külön részben tárgyalja az elektromos energiafelhasználást és az előállító források fejlesztését.

A FEA (*Federal Energy Administration = Szövetségi Energiaügyi Hivatal*) másik kiadványa a *Weekly Petroleum Statistics Report* a kőolaj-feldolgozás alakulását tartalmazza, továbbá a kőolaj-finomító és feldolgozó ipar termékeiről, az USA nyersolaj importjéről tájékoztat a statisztikai adatok tükrében.

A *Monthly Energy Review* 36, a *Weekly Petroleum Statistics Report* 35 dolláros évi előfizetési áron előfizethető a *National Technical Information Service*-nél, (NTIS Sales Dept. 5285 Port Royal Rd., Springfield, Va 22161 USA).

/Scientific Information Notes, 7. köt. 1. sz. 1975. p. 27./

(Grofcsik Gusztávné)

NEMZETKÖZI SZERVEZETEK

Kormányközi együttműködés a tudományos és műszaki tájékoztatás terén.

A tudományos és műszaki tájékoztatás terén a kormányközi együttműködés általában három szinten folyik:

- a nemzeti információs politika fejlesztése;
- rendszerek és szolgáltatások kialakítása vagy javítása;
- a rendszereket és szolgáltatásokat érintő szabványok létrehozása és elfogadása.

A regionális szervezetek egy része (pl. EGK, KGST) mindhárom területen érdekelt, mások csak bizonyosokon (pl. OECD az első területen, az IAEA és a FAO csak a másodikon, az UNESCO az elsőn és a harmadikon stb.).

A nemzeti információs politika kérdéseivel elsőként az OECD (*Organization for Economic Cooperation and Development = Gazdasági Együttműködési és Fejlesztési Szervezet*) foglalkozott, amely 1965-ben létrehozott egy *Scientific and Technical Information Policy Group*-ot (*Tudományos és Műszaki Információpolitikai Csoport, IPG*). Az IPG hamarosan összefogta Nyugat-Európán kívül számos más ország tevékenységét is. Legnagyobb eredménye az az ösztönzés, amelynek hatására a tagországok nemzeti információs politikai központokat hoztak létre. Az IPG sikereket ért el számítógépes információs rendszerek kísérleti bevezetése, a tájékoztatás gazdaságtana és a nemzetközi kommunikációs hálózatok terén. Néhány kezdeményezése viszont erős kritikát váltott ki (technológiai előrejelzés 1985-re, nemzeti könyvtárak

szerepe a tudományos és műszaki tájékoztatásban). Ennek ellenére az OECD tevékenysége jelentősnek és hasznosnak bizonyult. Az UNESCO részint az UNISIST, részint a NATIS programban számos tapasztalatát hasznosította. Az információs politika terén főként a NATIS, elsősorban a fejlődő országokra koncentráló programja látszik ígéretesnek.

A rendszerek és szolgáltatások terén a kormányközi együttműködés legkorábbi jó példája a *Commonwealth Agricultural Bureaux (Brit Nemzetközösségi Mezőgazdasági Iroda)*, amely 28 országgal együttműködve 17 referáló folyóiratot ad ki. E rendszerben a munkamegosztás szakterületi, szemben a később kialakult nemzetközi rendszerekkel, amelyek az input terén általában regionális vagy nyelvi alapon decentralizáltak, s a feldolgozás szakaszában központosítottak. Az ENSz keretében folyó hasonló kezdeményezések közül az INIS (atomenergia) és az AGRIS (mezőgazdaság) emelhető ki, melyeket várhatóan újabbak követnek. Az ENSz rendszereire általában valamiféle abszolút teljességre való törekvés jellemző. Az EGK hasonló tárgyú tevékenységében inkább megfelelő kommunikációs hálózat kialakítása kap vezető szerepet. E munka során nagymértékben hasznosítják az *European Space Agency Science Documentation Service*-t (*Európai Űrkutatási Ügynökség Tudományos Dokumentációs Szolgálat*) és tapasztalatait. Az UNESCO programokban saját szolgáltatások kiépítése helyett inkább a meglévőkhöz való hozzáférhetőség javítására törekednek (két kísérlet Indiában ill. Argentínában már folyt e téren).